стане соціальною мережею всієї Національної поліції, адже до неї можна буде запрошувати випускників університету, колег з інших навчальних закладів, що готують майбутніх поліцейських, практичних працівників. В такій соціальній мережі учасники матимуть змогу спілкуватись, обмінюватись досвідом, звертатись за консультаціями до практиків, отримувати інформацію щодо діяльності як університету, так і всієї поліції в цілому.

На думку С. О. Гарькавця [2] найбільш дієвими соціально-психологічними впливами, на теперішній час, є інформаційні (соціальний доказ, прихильність, авторитет, експертна оцінка, демонстрування, деструктивна критика, маніпулювання та мода) та нормативні (взаємний обмін, обов'язковість і послідовність, референтний вплив, дефіцит, покарання і примус, винагорода, влада та закон, вправляння) види впливів. Тому така соціальна мережа може стати об'єднуючим фактором між постійним та перемінним складом університету. Разом з іншими спільнотами доречно створити спільноти присвячені історії України, сьогоденню, антитерористичній операції, здобутках національної поліції. Також приділити увагу створенню творчих спільнот: літературної, дозвіллєвої, спортивної та ін.. Дана соціальна мережа повинна буди виключно україномовною. Для активізації курсантів та студентів можна провести конкурс на кращу назву цієї мережі.

Мовне середовище повинно впливати на формування курсанта-патріота України, формувати моральні якості особистості, культуру поведінки, сприяти підвищенню престижу і розвитку мотивації до сумлінного виконання професійних обов'язків поліцейського. Через мовне посередництво необхідно долучати молодь до національної історії, до різних масивів національної культури, до глибинної сутності народного життя, здійснювати розвиток мовлення не тільки на навчальних заняттях, а й під час повсякденного спілкування.

Вважаємо, що створення даної соціальної мережі позитивно вплине на національно-патріотичне виховання курсантів та студентів.

Список бібліографічних посилань

1. Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016–2020 роки : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.2016 № 148. *Офіційний вісник України.* 2016. № 21. Ст. 828.
2. Гарькавець С. О. Соціально-нормативний конформізм особистості у психологічному вимірі : монографія. Луганськ : Ноулідж, 2010. 343 с.

Одержано 01.11.2017

УДК 378.1:001.89

Михайло Володимирович ЗАВАЛЬНИЙ,
кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник,
доцент кафедри адміністративного права та процесу факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4191-061X

ЗАЛУЧЕННЯ КУРСАНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ МВС УКРАЇНИ ДО НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасний стан розбудови відомчої науки у ВНЗ МВС України характеризується зміцненням наукового забезпечення діяльності правоохоронних органів, наявністю сталих зв'язків між науково-дослідними установами МВС України та практичними підрозділами Національної поліції, формуванням чисельних наукових шкіл, підвищенням кількості та якості наукових досліджень, присвячених як загальнотеоретичним, так і прикладним проблемам діяльності поліції.

Сучасний вищий навчальний заклад МВС України є основною ланкою у системі спеціальної поліцейської освіти України. Його функціональність реалізується шляхом провадження навчально-виховного процесу, який включає навчальну, виховну, методичну роботу та науково-технічну діяльність. Навчально-виховний процес, своєю чергою, забезпечує можливість здобування курсантами (слухачами) знань, умінь і навичок у гуманітарній, соціальній, науково-природничій, технічній, сферах, необхідних для професійної діяльності, та їх інтелектуального, морального, духовного, естетичного й фізичного розвитку. Науково-дослідна робота є складовою

© Завальний М. В., 2017

навчально-виховної роботи, професійної підготовки. Вже з першого курсу курсантів (слухачів) необхідно залучати до посильних наукових досліджень. Першим етапом цієї роботи має стати опрацювання специфічного пропедевтичного курсу «Методи наукових досліджень». Тут треба враховувати особливості конкретної спеціальності.

У процесі підготовки робочих навчальних програм з основних дисциплін необхідно передбачати певні види робіт, спрямовані на виконання курсантами (слухачами) наукових досліджень з поступовим їх ускладненням від першого до випускного курсу. Варто забезпечувати при цьому узгодженість і систему на міжпредметному рівні.

Дотримання системності в процесі включення курсантів (слухачів) у науково-дослідну роботу має здійснюватися як на рівні суто навчальної роботи з певних дисциплін, так і в позанавчальний час.

Залучення курсантів (слухачів) до наукової роботи з погляду вимог системності має здійснюватися не на рівні самодіяльності, аматорства, а мати чітку спрямованість, плановість, наукову координацію, бути невід'ємною частиною професійної підготовки фахівців, включатись у розклад занять та індивідуальні плани викладачів, мати належне економічне забезпечення.

Організаційно, залучення курсантів (слухачів) до наукової діяльності повинно відбуватися у три етапи.

Перший з яких полягає у відборі курсантів (слухачів), які мають здібності до науково-дослідної діяльності (реалізується за участю заступника начальника інституту з навчальної та методичної роботи, курсових офіцерів, викладачів, керівників наукових товариств курсантів, наукових співробітників, працівників відділу організації наукової роботи, навчального відділу тощо). Кінцевим результатом цього етапу є формування списку здібних до науково-дослідної діяльності курсантів (слухачів). Пріоритет надається курсантам (слухачам), які: приймали участь у проведенні олімпіад (конкурсів) на кращу наукову роботу; які мають наукові публікації; навчаються на «добре» та «відмінно».

Другий – реалізується під час іспитового терміну, тобто перевірки курсантів (слухачів) відібраних на першому етапі. Із такими курсантами (слухачами) проводиться співбесіда працівниками кафедр (науково-дослідних лабораторій), а також вони в обов'язковому порядку залучаються до виконання таких завдань, як: підбір наукової літературі за конкретною тематикою; аналіз думок науковців з тих чи інших проблемних питань діяльності ОВС; написання реферату за конкретною науковою тематикою тощо.

Третій етап – реалізується щодо курсантів (слухачів), які пройшли іспитовий термін, у зв'язку з чим, у подальшому, їх доцільно залучати до таких форм наукової діяльності, як: здійснення моніторингу законодавчих та інших нормативно-правових актів, які регулюють діяльність підрозділів Національної поліції, а також практики їх застосування; участь авторських колективів із числа курсантів у розробленні проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів, які регламентують діяльність підрозділів Національної поліції; проведення експертизи чинних законодавчих та інших нормативно-правових актів, а також їх проектів; участь авторських колективів із числа курсантів у проведенні тематичних наукових досліджень за встановленими пріоритетними напрямами науково-дослідної роботи ВНЗ, МВС України тощо; підготовка тез конференцій та наукових статей з проблемних питань діяльності Національної поліції; участь курсантів (слухачів) у підготовці інформаційно-аналітичних матеріалів з питань сучасного стану нормативно-правового забезпечення діяльності підрозділів Національної поліції; участь курсантів у підготовці навчальних посібників; участь курсантів (слухачів) у грантах (договірних проектах), які проводяться з правоохоронної тематики.

Будь-яка наукова робота курсанта (слухача), крім спільних із працівниками кафедр (лабораторій) – повинна проходити обов'язкове рецензування.

Кафедрами та лабораторіями, на кожен навчальний (календарний) рік повинні визначатися перспективні напрями та форми науково-дослідної роботи з перспективними курсантами (слухачами).

Беручи до уваги значення, яке відводиться керівництвом Університету науковій діяльності курсантів (слухачів), доцільно на кафедрах та в науково-дослідних лабораторіях призначити відповідальних осіб за цей напрям наукової роботи.

Викладене вище дозволяє сформулювати такі висновки: 1. Роль наукової роботи курсантів у освітньому процесі ВНЗ МВС України є надзвичайно цінною. Вона не лише задовольняє потреби молодого спеціаліста у реалізації творчих можливостей, а й сприяє поєднанню принципу

інтеграції освіти і науки у навчально-виховному процесі, використанню авангардних досягнень науки і техніки під час проведення навчальних занять. 2. Правова регламентація наукової та науково-технічної діяльності курсантів у ВНЗ МВС України залишається фрагментарним, містить низку невідповідностей, не забезпечує належним чином цілісності складових навчального процесу, повного розуміння посадовими особами ВНЗ МВС України питань організації та проведення науково-дослідної роботи курсантів.

Одержано 02.11.2017

УДК 351.74(477)

Peter WILSON,
Adviser/Trainer on Community Policing
European union advisory mission in Kharkiv;
Юлія Олександрівна ЗАГУМЕННА,
кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри
теорії та історії держави і права факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0617-8363

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЯК ОСНОВА КОНСТРУКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ ТА ГРОМАДИ

Рівень служби в підрозділах правоохоронних органів безпосередньо залежить від удосконалення системи професійного навчання. Реформування правоохоронних органів та удосконалення системи підготовки їх персоналу відбувається в умовах зміни парадигми суспільного розвитку, типу культури, духовно-моральних орієнтирів. Відтак ефективне функціонування системи відповідного безперервного професійного навчання працівників правоохоронних органів є нагальною проблемою та важливим фактором зміцнення суспільного правопорядку, становлення демократичної, соціальної, правової держави з соціально-орієнтованою ринковою економікою, конструктивної взаємодії поліції з населенням.

Сучасна складність завдань, які поставлені перед Національною поліцією України (ст. 2 Закону України «Про національну поліцію»), а саме протидія злочинності, котра дедалі стає більш поширеною і небезпечною, забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, надання послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги, винятково важкі умови, в яких ведеться ця робота, вимагають постійного зростання професіоналізму кадрів поліцейських, високого рівня наукового забезпечення процесів їх підготовки та практичної діяльності [1].

Поліцейські багатьох країн активно у практичній діяльності застосовують синтезовану модель тактики боротьби зі злочинністю та участі громадськості у цій діяльності – Community Policing, яка є новою філософією діяльності поліції. Модель Community Policing передбачає застосування принципу децентралізації структури поліції та перехід її діяльності на проактивну, що передбачає співпрацю з населення, тим самим подальше підвищення корпоративного іміджу поліції та рівня довіри населення [2, с. 90].

Філософія поліцейської діяльності, орієнтованої на громаду розвивалася у напрямку професійної поліцейської служби та відповідальної громади у відкритому та підзвітному партнерстві в низці країн, із зосередженням уваги на громадах, громадськості та їхніх потребах, а також забезпечуючи для них охорону правопорядку як послугу у відповідальний спосіб і з повагою до права людини. Зараз цю філософію також прийняла Національна поліція України.

Підзвітність поліції – це, мабуть, один з найважливіших аспектів охорони правопорядку за згодою, коли громади очікують, що завданням поліції є – служити. Поліцейська діяльність, орієнтована на громаду, прямо реагує на проблему підзвітності та забезпечує публічне обговорення, на якому поліція може відповісти на запитання щодо реагування нею на проблеми,

© Wilson P., Загуменна Ю. О., 2017